Чорний піарник розповідає про свою роботу

Від “По той бік новин”: Нам вдалося поспілкуватися з людиною, яка займається інформаційними атаками. Віталій одразу попереджає, що відповідатиме ухильно. «Зрозумій, є такі речі, за які вбивають», — пояснює він. Тому просить змінити його ім’я. Хоча навіть так побоюється, що його впізнають — надто вузьке фахове коло. Протягом інтерв’ю Віталій кілька разів просить вимкнути диктофон. І вже не під запис із серцем на долоні розповідає — з прізвищами замовників і тих, проти кого працює, з назвами компаній та медіа. Але і без цього його анонімність виправдана змістом розмови.Про мораль«Це не переконання, це питання, що хтось своїми брудними яйцями вліз у мій дім»— *Тобі потрібні виправдання за свою роботу? Взагалі є якийсь «кодекс честі», «червоні лінії»?*— Підхід до медіа, який я зараз використовую — купівля, підкуп, використання жадібності — я не вважаю для себе великим гріхом. Це почалося задовго до мене. Тому мені не потрібні виправдання перед собою, у мене немає внутрішнього конфлікту з совістю. Я не сумніваюся в тому, що роблю і не вірю, коли хтось каже, що займається чисто піаром. Лицар у білих обладунках, який ніде, ніколи і ні за що не платить? Не вірю.Глибина моральної безодні, до якої я готовий спуститися — це розмістити позитивну новину в російських ЗМІ про людину, проти якої працюю. А тоді вкинути це в українські соціальні мережі, медіа. Щоб усі побачили, що людину хвалять в країні-агресорі. Таким чином навести на неї хвилю ненависті.— *Було таке, щоб ти відмовився від хорошого гонорару через свої переконання?*— Ні, такого не було.— *Навіть не пропонували?*— Торік мені запропонували попрацювати на людину з партії «За життя». Ця особа не була сепаром, навпаки — український державник, старий номенклатурник, україномовний патріот. Просто через певні обставини опинився в такій компанії. Я сказав, що цей клієнт для мене токсичний і назвав суму в п’ять разів більше

звичайного. Це такий увічливий спосіб відмови. Але клієнт мені сподобався. Гадаю, в цій партії він створював би проукраїнський баланс.Я працюю так, аби жертвою моєї роботи став конкретний покидьок. Це не моральність. Ми живемо в країні, в якій триває війна. Мені не дуже подобаються мої роботодавці. Якщо хтось когось замовляє, швидше за все — це також зло. Просто менше. Так чи інакше обидві сторони займаються корупцією. Але одні це роблять на нашому боці, інші — проти нас.— *Наприклад?*— Будівництво «Кримського мосту» — це частина агресії проти моєї країни. Тому компанія, що працює в Україні й водночас брала участь у цьому будівництві, прикриваючись україномовними спікерами, гаслами «Україна єдина» і повним пакетом необхідного піар-супроводу — мій ворог. У мене є нерухомість на окупованих територіях, друзі з Луганщини, які втратили все. Тому не можна сказати, що я працював суто за гроші. Але й не за переконання. Це питання того, що хтось своїми брудними яйцями вліз у мій дім. Моя знайома тижнями ревіла в слухавку після того, як не змогла поїхати на півострів поховати батька. Досі повертається почуття провини.— *У чому полягала твоя робота проти цієї компанії?*— Компанія оперує великими грішми й держзамовленнями. Щоб атакувати її і зробити токсичною в Україні, мені доводилося через третіх осіб вибудовувати ланцюги з різними медіа. Журналісти мусили ставити незручні питання чиновникам, чому вони працюють з компанією слизького походження, яка бере участь у провокаціях проти України. Десь я це стимулюю фінансами, щоб причетних згадали не зливні бачки, а серйозні медіа. Після цього держслужбовці вимушені виправдовуватися. Відтак їм легше скинути стосунки з цією компанією, аніж співпрацювати далі. Інакше й самі опиняться по вуха в лайні.Про ЗМІ«Є люди, в яких настільки близькі зв’язки з редакціями, що можуть запропонувати статтю за прайсом»

— *Є медіа, з якими неможливо домовитися?*— Я дивлюся на це інакше. Мені не цікаво, принципові журналісти чи ні. Медіа може бути принципове, але постійно «лажати». Для мене це

просто засоби комунікації. Якщо мені треба щоб загорілося в дупі впливових людей, зливний бачок не спрацює. Треба працювати одразу з серйозними ЗМІ. Професійний піарник враз розпізнає точку входу. Для цього є суто технічні засоби – моніторингові аґентства зі своїми алгоритмами. За 700-1000 гривень на місяць вони надсилатимуть замовникові сповіщення, щойно десь згадається його ім'я в заданому контексті. Ділінь!У мене багато знайомих в медіа, але я цим не користуюся, оскільки близькі зв'язки – це завжди можливість відмовитися. Тому я виходжу через налагоджені канали, в яких усе вирішують гроші. Є люди, що мають настільки міцні контакти з редакціями, що можуть просто запропонувати розміщення статті за прайсом. Скажімо, одна новина – $100. За негативну може бути в 2-3 рази більше. Мені, як правило, потрібна дуже якісна робота, тому я можу заплатити й до тисячі баксів. Але так, аби це спрацювало відмінно. Щоб новина піднялася, потрібен синхронний вкид – щоб засвітилася одночасно в багатьох медіа. Це вже буде коштувати кілька тисяч доларів.– *Це контакти на рівні журналіста, редактора чи топ-керівництва?*– Немає якогось знаменника. Скрізь по-різному. Є топові сайти, про які всі знають, у них дуже висока відвідуваність. І при цьому з ними дуже легко домовитися. І це не сайти-сміттярки.– *У журналіста, який ставив для тебе проплачену новину, потім бували проблеми?*– Якщо так випадково сталося, значить я випадково когось підставив. Я так не працюю. Якось у мене була неприємна ситуація, коли клієнт дуже сильно затягнув час. Редакція закінчувала роботу, в це чергування ми вже не встигали поставити текст. Я вибачився перед замовником, запевнив, що наша співпраця продовжиться. Після чого він спробував домовитися в обхід мене, почав виходити на керівництво видання, яке не було в курсі домовленостей. В цю мить я сказав, що якщо він зараз це зробить, я негайно почну робити йому неприємності.Про лідерів суспільної думки«Сімейний лікар з райцентру – ось лідер суспільної думки, а не якийсь блогер»– *Ефективніше працювати зі ЗМІ чи в соцмережах через лідерів суспільної думки?*– Блогери, лідери думок – це все особистості. Вони не будуть так працювати – насрімо на цього і підтримаймо

цього. Так вони втратять значну частину своїх читачів. Щонайбільше, що вони зроблять – акцентують на чомусь увагу. Така послуга коштує кілька сотень доларів за допис. Остаточна ціна залежить від кількості підписників, що це за авдиторія, з якою кількістю людей замовник проконтактує. Останнє визначається не за кількістю лайків (це вже давно не працює), а за реакціями – коментарі та поширення, які відображаються в стрічці інших користувачів.– *Як ти визначаєш, до якого саме «лідера» звернутися?*– Перед тим як почати співпрацю, я вивчаю кількість ботів серед підписників. Якщо не можу використати лідерів думок в соцмережах, у яких дуже виросло еґо або задорого просять, я застосовую різноманітні групи. Там значно менше реакцій, але кількість контактів захмарна. Для цього у мене є навіть фейковий профіль, через який я роблю необхідні «вкиди».Кажуть: ми живемо в віртуальному світі і слово лідера суспільної думки в фейсбуці для багатьох є визначальним. Насправді це не так. Сімейний лікар у своєму районі – ось лідер думок, а не якийсь блогер. Медіа просрали свою репутацію. Особливо ті, що посилаються на диванних експертів з 10-50 тисяч підписників, які висловлюють експертну думку «Все буде Україна», пишуть про зраду чи перемогу.Досягнення та провали«Грошей недостатньо. Потрібно по-справжньому ненавидіти людину, проти якої працюєш»– *У тебе були провали?*– Є такі дорогі речі, як поширення чуток. Моїм провалом була спроба використати цю схему у великому місті. Якщо в сільській місцевості, в регіонах це працює, то тут глухо. Люди індивідуалісти. Їм не цікаво слухати чужу думку. У них є своя. І те, що ти намагаєшся їм нав’язати – їм геть не цікаво.– *А як ти поширюєш необхідні чутки?*– Спочатку треба дослідити місцевість, отримати портрет мешканців: вік, зацікавлення, чим займаються, які болі, яким діалектом говорять. Потім знайти людей, які розумітимуть місцеві проблеми та інтереси. Це можуть бути швачки, бухгалтери, вчителі – люди найрізноманітніших професій. А далі за певною логістикою вони їздитимуть у транспорті парами і говоритимуть певні речі, щоб інші пасажири це чули.Цікаво, що в тролейбусах це не працює. Працює в автобусах, на автобусних станціях. Мотивовані грішми

особи починають розмову на потрібну їм тему, втягують в це сторонніх людей. Причому, якщо ми працюємо проти когось, грошей недостатньо. Вони повинні по-справжньому ненавидіти людину, про яку говорять.Якщо йдеться про певний округ, необхідно покрити всі маршрути на ньому. Це ефективно, але за умови, якщо користуватися цим не довше 2-3 місяців. Якщо люди почнуть їздити за одним і тим самим маршрутом, заводити ті самі балачки, це перестане працювати. Важлива логістика.— *Скільки це коштує?*— На все про все — щонайменше 30 тисяч доларів. Це якщо йдеться тільки про громадський транспорт. Якщо підключати таксі, буде значно дорожче. Працює це за схожою схемою: до таксистів підсідають наші люди і користуючись тим, що ті балаболи, починають «втирати» їм, що, наприклад, начальник району косоокий. А чому він такий? Бо в нього камера в оці і він все записує. Якусь напівправду, напівфакти. Таксисти це запам'ятовують як інсайд і починають поширювати серед своїх клієнтів.— *А кондуктор міг би поширювати такі чутки?*— Будь-яка людина може бути ефективною. У мене є дуже освічений знайомий, мало не кандидат наук. Але працює на заводі, стоїть 10 годин і збирає щось там руками. Просто тому, що не хоче викладати в школі. Тобто, кондуктор не обов'язково став кондуктором через те, що дурний. Але він пасажирів не тішить, правда ж? А тут необхідно створити певну атмосферу.— *Тож якщо таксист почне щось розповідати, цілком можливо — це результат твоєї праці?*— Якщо це невелике місто — можливо. Але якщо ми говоримо про якісь фантастичні речі, які живуть у головах таксистів, на кшталт пласкої землі, жидо-масонської змови — це реальна робота російської пропаганди, яка зацікавлена в тому, щоб засмітити людям мізки всілякою маячнею.— *Наскільки дієві чутки?*— У нас був випадок, коли ми на такій кампанії ліквідували людину, опустивши її підтримку виборцями на окрузі в три рази — з 60% до 20%. Але це не лишеавтобуси. Там була потужна провокація, відеозйомка, людина сильно осоромилася на всю свою цільову авдиторію. Тобто ми спровокували це, зняли, потім було залякування, і це спрацювало все в комплексі. Не можна сказати, що чутки були вирішальними. Ми розробили цілу стратегію.

Законопорушення«Моя задача — дестабілізувати людину. Щоб вона помилялася або впала в депресію»— *Перерахуй проєкти, якими особливо пишаєшся.*— У двох із трьох випадків мені вдалося домогтися того, щоб певна особа не стала депутатом. При чому за одну з них протягом останніх 20 років виборці віддавали більшість голосів. Опонентом було так зване «нове обличчя» — геть порожня людина. М'яко кажучи — не проста задача. Частково спрацювала франшиза Зеленського. Але на цьому окрузі без нашої роботи не факт, що це сталося б.З одного боку, я радий, що вдалося жбурнути з Ради справжнього покидька. З іншого — чи пишаюся, що ми привели до влади порожнє місце? Ні, не пишаюся. Просто я розумію, що шкоди від нього буде значно менше, ніж від попередника.— *На що ти готовий піти заради мети?*— Був депутат-середнячок, який без кінця атакував певний холдинґ. Користуючись депутатськими повноваженнями, намагався зарейдирити. Холдинґ мені замовив його. Все що потрібно було — це залякати. Тоді саме на слуху були «кейси» зі вкидом людей в сміттєбак. Отож на всіх його зустрічах за ним ходили люди з баком. Вони не мали наміру кидати його туди, але ж він цього не знав, йому боязко і він тікав. Для його цільової авдиторії це виглядало жахливо. Враз уся харизма розсипалася.З бачками взагалі стрьомна історія. Я не користувався цим методом, бо дуже дорого — понад 25 тисяч баксів. Це пов'язано з тим, що це груповий організований напад на народного депутата. До того ж не просто нардепа, а впливову людину з охороною, яка сама по собі вміє викручуватися в кризових ситуаціях.Більш безпечна і доступна схема — це замовити групу молодиків, які підійдуть до депутата сфотографуватися. Вже перед спуском гачка вони розстібають куртки під якими футболки з нацистськими написами. Або якесь «славянскоє єдінство». Потім це вкидують в інтернет. І ти вже нічого не зробиш із цим.— *Твоя робота доводила кого-небудь до відчаю?*— Авжеж. Інколи складно вплинути на репутацію. Тож моя робота полягає в тому, щоб внутрішньо дестабілізувати людину. Щоб вона почала помилятися або заховалася, впала в депресію. Це може бути особистий компромат. Це не працює в площині масової комунікації, на

публіку. Якщо у людини коханка, якісь особливості сімейного життя або сексуальної орієнтації – українці ставляться до цього лояльно. А от саму людину, проти якої використовують такий компромат, це може дуже сильно похитнути і травмувати.Пошуком такої інформації займаються технічно підготовлені люди. Наприклад, мають коптери, якими готові пожертвувати – їх можуть збити. Або ж спеціальну оптику, яка дозволяє слідувати за машиною, вчасно змінюючись на перехрестях, щоб людина нічого не запідозрила. Таким чином замовник знає, за якими адресами їздить та чи інша особа. І це все не для медіа, зібрані дані просто передають людині проти якої працюють. Часто цього буває достатньо. В залежності від задачі, така послуга може коштувати до трьох тисяч доларів за день роботи.Маніпуляції та фейки«Фейкові новини не потрібно вигадувати, їх необхідно ініціювати. Журналістські стандарти – це речі, які можна використовувати в своїх цілях»– *Ти маніпулюєш людьми?*– Постійно. Скажімо, ти чітко позиціонуєш себе, як патріот. Інколи я користуюся такими емоціями, аби вирішувати свої задачі. Якось працював у регіоні, де національно орієнтованих людей використовують як опудало. Часто це особи з певною формою психічної патології і якнайменше – з ефектом Данінґа – Крюґера. Люди несуть таку маячню, а головне зі впевненим виглядом. Я з ними просто домовлявся, давав гроші, за це вони влаштовували щиросердну акцію-пікет проти мого замовника. Таким чином у нього на контрасті зростав рейтинг.Це і є справжній фейк. Коли ти вкидуєш у ЗМІ вигадану новину, це вже не працює, не справляє на людей жодного враження. На них діють ті речі, які вони бачать і з якими особисто контактують. Тому новини не потрібно вигадувати, їх необхідно ініціювати.– *Як не стати жертвою твоєї роботи?*– Ми всі купуємося на ті чи інші новини, підібрані для нас алгоритмами або на розсуд якоїсь редакції. Фейсбук і гугл показують те, що ми раніше шукали, журналісти дивляться на відвідуваність або читабельність тем. Вони нам кажуть, що ось цей чиновник проколовся, що він корупціонер – про це і розслідують. А ось про іншого вони не показують. Бо він тихий, акуратний, вміє вигрібати з кризових ситуацій або

має толкового контрпіарника. Так чи інакше нам на очі потрапляють новини за чиїмось суб’єктивним вибором. Інколи це супроводжується суб’єктивної оцінкою. І всі ми потрапляємо під вплив цієї інформації.Я це знаю, тому стараюсь показати позиції всіх зацікавлених сторін. Наприклад, ми умовно когось обвинувачуємо. Потім знаходимо опонента, даємо йому висловитися, але робимо це недолуго. Ніби й дали слово, але маніпулятивно представили. Інколи для ускладнення маніпуляцій показуємо ще якусь третю сторону. В кожному разі у виграші лишається мій замовник.Так звані журналістські стандарти – це речі, якими можна керувати, з якими можна працювати й використовувати в своїх цілях. Щонайменше в тій частині, яку саме новину ви читаєте.– *Тобі подобається те, чим займаєшся?*– Так, ця робота хороша, цікава. Нетипова.*Спілкувався Сергій Одаренко*

Король-вислюк і Володимир Зеленський. Чи є спільність?

Спростовуємо фейк, який два дні поспіль розганяли десятки ЗМІ і тисячі фейсбук-користувачів: мовляв мультфільм «Король віслюк» зняли з прокату через схожість головного героя з президентом Володимиром Зеленським. Ми отримали гору повідомлень від читачів з проханням перевірити цю інформацію. Отож, ми з'ясували, що все це брехня. Чому – читайте далі.

Сюжет

«Король Віслюк» – пакистанський повнометражний комедійний мультфільм Азіза Джіндані https://ufd.ua/the-donkey-king Світова прем'єра відбулася в жовтні позаминулого року. В

Україні його показували в 54 містах із 12 по 25 грудня 2019 року (подекуди по 1 січня цьогоріч).

Це історія звичайного віслюка Мангу, який заробляє собі на життя тим, що прасує та пере білизну, але мріє «стати мільйонером». Мангу вирішує, що не обов'язково жити як віслюк, навіть, якщо таким народився. І ось, коли король Лев зрікається престолу, віслюка висувають «народним кандидатом». Мешканці королівства сліпо вірять його обіцянкам. А сам персонаж в українському дубляжі використовує фразу чинного президента: «Дякую, дуже дякую!» http://bit.ly/2ZTkLlA

Отож, зраду в соцмережах почали розганяти 26 грудня, коли в деяких кінотеатрах закінчився офіційний прокат цього мультфільма. Напередодні Нового року журналісти видання "Букви" зібрали в соцмережах схожі повідомлення і скомпонували з них новину: «Українці хотіли подивитися мультфільм «Король Віслюк», якого порівнювали із Зеленським, але не знайшли» http://bit.ly/39KbgKa

І хоча в тексті є коментар кінотеатру «Батерфляй Ультрамарин», що «прокат мультфільму у них закінчився», численні сайти-сміттярки та політично ангажовані ЗМІ перекрутили публікацію до таких заголовків: «Король віслюк» зняли з прокату через політичний підтекст».

Офіційно

«Чутки про політичне втручання – лише чутки. Просто завершився плановий термін прокату. Не більше. Мультфільм «Король Віслюк» був показаний в багатьох містах Україниу з 12 грудня 2019 року до 1 січня 2020 року», – повідомили нам в компанії ТОВ «Юкрейніан Фільм Дистриб'юшн», яка володіє ексклюзивними правами на показ мультфільма на території України.

Це ж нам підтвердили і в найбільшій мережі кінотеатрів України – Мультиплекс сінема. «Саме формулювання, що мульфільм зняли з прокату абсурдне. Ніхто його не знімав. Він був у прокаті, як було домовлено з компанією-дистрибутором. Ми цю домовленість

виконали», — запевнили нас в Мультиплекс сінема.

У кінотеатрі пояснили, що двотижневий прокат для них норма. Особливо у «високий сезон», коли в прокаті безліч стрічок транслюються одночасно. «Ми були здивовані, коли з'явилися повідомлення, що мульфільм зняли з показу через політичні мотиви. «Король Віслюк» — не мейнстрімова стрічка. Це пакистанський мультфільм. Два тижні для нього — це норма», — пояснили в кінотеатрі.

Відгуки

В Україні стрічка зібрала лише 34406 доларів. Якщо судити за коментарями відвідувачів, мультфільм нудний та дешевий.

До виходу мультфільму було подано петицію, яка вимагала заборонити його через політичні теми, а також висміювання касти раджі http://bit.ly/2QRT74a Але Вищий суд Ісламабаду відхилив цю петицію http://bit.ly/2QOxmSN

Чому сюжет про „дорогу Зеленського“ — маніпулятивний

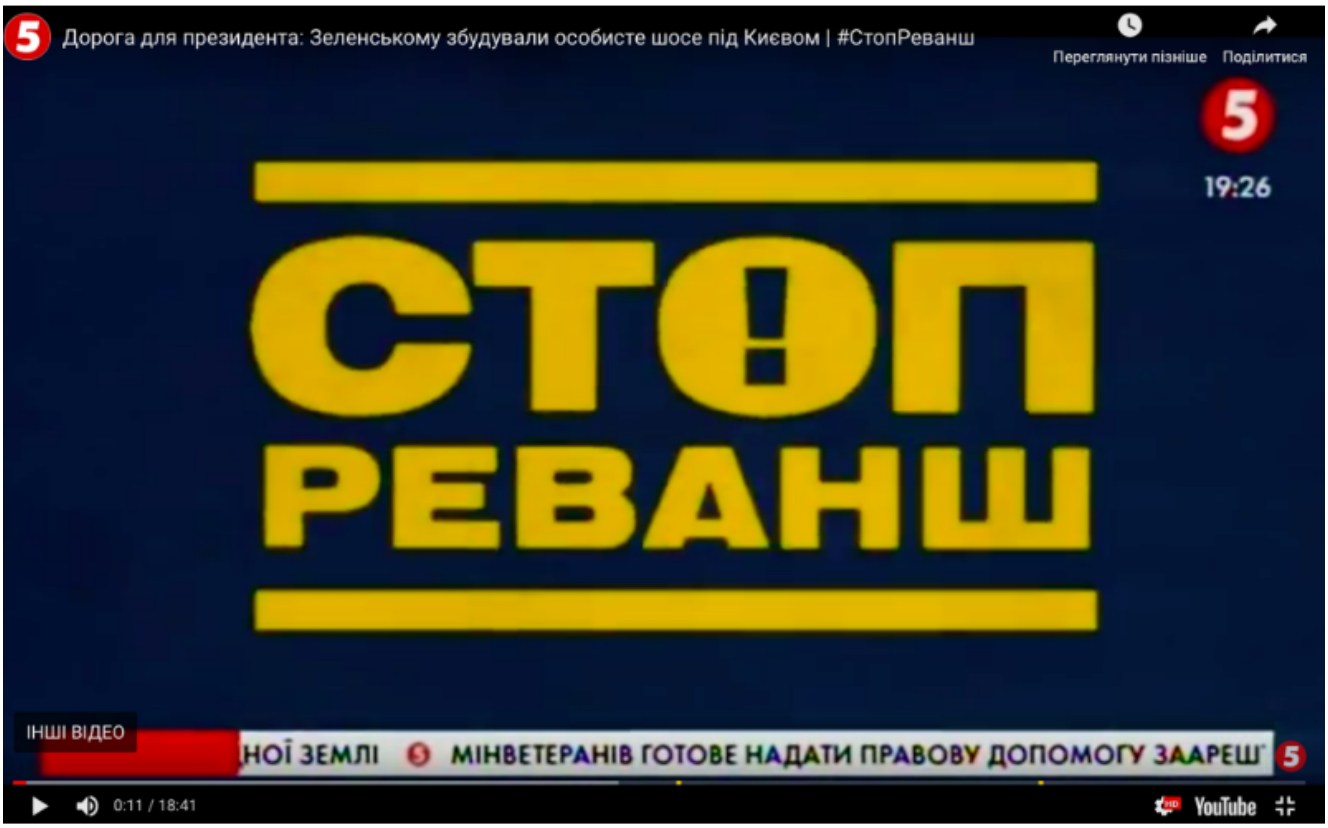
Про «розслідування» про дорогу і Зеленського — чому це не журналістика, а заказуха

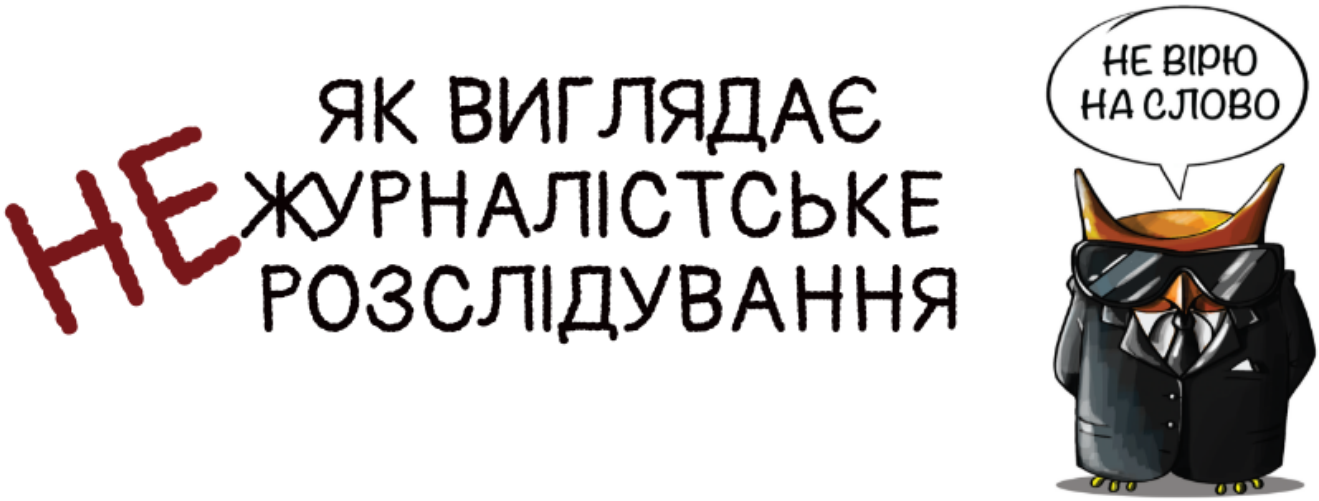
UPD: ми проаналізували виключно професійність роботи „журналістів“ і маніпулятивність сюжету. Висновок: сюжет шитий „білими нитками“ і не має нічого спільного із журналістикою.

#нампишуть

Про те, чи цьому сюжету можна вірити нам написали кілька наших підписників. Ми розібрали маніпуляції в цьому сюжеті.

Вам може подобатися Зеленський та команда, вам можуть вони не подобатися, але давайте оперувати фактами, а не нав’язаними думками, які видають за факти.

Отож, мова про маніпулятивний сюжет програми «СтопРеванш», який вийшов на п’ятому каналі 16 грудня. «Чому для президента будують окремі дороги і як Зе!Команда відгороджується від суспільства новими шлагбаумами», – йдеться в короткому підведенні до відео http://bit.ly/2S8lLjV

Це «розслідування» розлетілося багатьма ЗМІ. Зокрема, була надрукована текстова версія на сайті канала «Прямий». При чому

– зі ще більшим емоційним забарвленням: «Ще не золотий батон, але вже стежкою Януковича: під Києвом збудували особисте шосе для Зеленського» http://bit.ly/2PCdiUh

Що не так з цим сюжетом? Якщо коротко – це треш і не має нічого спільного із жанром журналістського розслідування. Чому? Пояснюємо на пальцях

– Програму виробляє ТОВ Євразія-медіа. Це все, що можна дізнатися під час телетрансляції. Ні авторів, ні будь-кого, хто працював над випуском – не зазначено. Зазвичай саме так виглядають замовні або рекламні сюжети. З відкритих джерел #гугли_українською ми дізналися, що товариство було зареєстроване 2005 року. Свідоцтво Нацради з питань телебачення отримало в 2015 році. Керівник – Лежанін Олексій. В статті видання Kurs пишуть, що ця компанія знімала проморолики для мера Івано-Франківська Руслана Марцінківа http://bit.ly/2EC3mUM

– Емоційна складова. Сюжет починається з гнітючої музики, яка налаштовує сприймати інформацію в потрібному авторам руслі. Вже з перших кадрів глядачам демонструють картинку, забарвлену в сепія. Зазвичай цей фільтр застосовують, аби зістарити зображення. Але тут це радше викликає тривогу і заохочує вороже ставитися до героїв. Незалежно від їхньої провини. Так і хочеться сказати – ви не фестивальне кіно знімаєте, дайте нам факти, висновки ми самі зробимо.

– Відсутність конкретики та узагальнення. «По всій країні з’явилися нові шлагбауми: ми з цього боку, а вони десь там», – говорить закадровий голос. Невже по всій країні? Звідки така статистика? Де приклади, хто рахував? І коли з’явилися? Раніше не було? Відповідей на ці прості й логічні питання в сюжеті немає.

– Сумнівні експерти. За коментарем автори програми звернулися до блогера і письменника Дмитра Вовнянки. Він працює в жанрі історичного роману, брав участь в АТО. Звідки у нього пізнання

в царині дорогобудування, ще й для держслужбовців – загадка. До того ж він ані слова не сказав по суті справи, знову емоційна оцінка: «Після того, як Зеленський почав їздити на кортежі, я вже можу чекати чого завгодно, крім президента на велосипеді. Цього я не чекаю абсолютно» http://bit.ly/2Qf2OJZ

– Перекладання з хворої голови на здорову. Майже все «розслідування» складається не з «наритих» «журналістами» фактів і висновків, а зі звичайної хаотичної нарізки цитат різного штибу знавців. При чому вони не наводять приклади, які підтвердили б тему сюжету. Мовляв, дійсно – дорогу побудували зумисно для президента. В сюжеті це подано ніби саме собою зрозуміле. Натомість експерти розказують про геть відсторонені речі: виборців, які «проголосували би навіть за коня Калігули», Зеленського, який нагадує їм Януковича http://bit.ly/2Q5ZFvG, про образ президента в серіалі – чи відповідає він реальній посаді.

– Анонімні джерела. Найгучніші заяви, на яких, власне, й будується все звинувачення – анонімні. «Дорога – фактично приватна власність президента та його охорони», – розповів Микола, мешканець села Рославичі Васильківського району, Київської області. Прізвище та обличчя він приховує, а голос попросив змінити, оскільки боїться, що після інтерв'ю у нього будуть проблеми.
Далі в сюжеті все, що стосується дороги, подано від його імені. Дуже зручно, адже таким чином журналісти ніби знімають із себе відповідальність за озвучені твердження. Немає доказів? А ми тут до чого – це ж нам Микола сказав. Ми ж просто підставка під мікрофон.

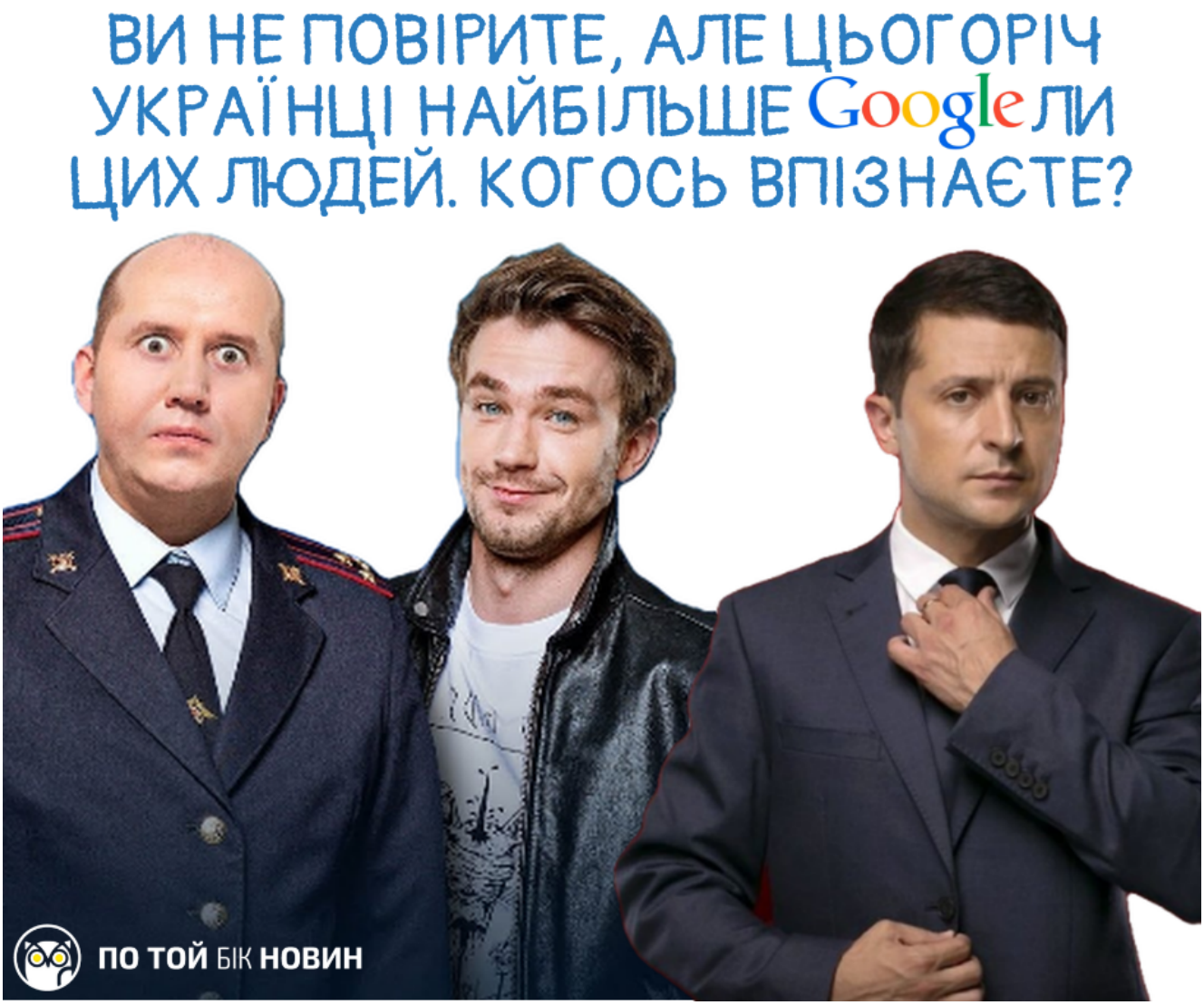
Далі Микола розповідає, що в лісопосадці, що лежить попід дорогою, сидять УДОшники. Гаразд, сказав, то й сказав. Чому б «розслідувачам» не перевірити інформацію. Наприклад, звернутися за коментарем до Управління державної охорони? А навіть якщо там відмовлять, про це можна буде сказати в сюжеті. Так само журналісти не пробують відшукати землевласників, по паях яких, за словами Миколи, пролягає

новозбудована дорога.

Далі програма плавно переходить на геть інші теми. Але так само про «Слуг народу». Коментують ті ж самі універсальні експерти та блогери. І про дорогу вони знають, і про вибори залюбки вам розкажуть, навіть в економіці петрають. Як то кажуть: і швець, і жнець, і на дуду грець. Цікаво, що в текстову версію сюжета про дорогу на каналі «Прямий» дописали слова експертів з інших сюжетів. Головне, що вони критичні до чинної влади. Ну а дорога… До чого тут дорога?

Цей матеріал не можна вважати журналістським, бо тут порушені практично усі стандарти. Ні джерел, ні думок та позицій іншої сторони, ні фактів, а лише псевдоексперти та думки, які видають за факти.

Що українці „гуглили“ протягом року?

Хочете знати, що спільного між Володимиром Зеленським та Юлією Началовою і до чого тут поліціянт із Рубльовки? Тоді заварюйте каву і сідайте зручненько. Ми починаємо. Сьогодні ми вам розкажемо, що українці найбільше шукали протягом року, який добігає кінця.

Google підбив підсумки пошукових запитів у 2019 році http://bit.ly/2S26sZU Вони розбиті за темами (персона, втрати, фільм, серіал, тв-шоу тощо) та поділені між країнами світу. Ми проаналізували, чим цікавилися українці. Попри презентаційний ролик, який покликаний об’єднувати http://bit.ly/35vpRq6, помітна надзвичайна розрізненість України – один і той самий тренд стрімко змінює свою популярність зі сходу на захід і навпаки.

Що нас об’єднує?

Українців об’єднує мова. А точніше – язик. У всіх дев’яти темах топ-10 запитів виключно російськомовні. Українською шукали тільки якщо це назва компанії або телепрограма. Як то, скажімо, Голос Країни або Укрзалізниця. Напевно, теми з трендів гуглили й іншими мовами, але вони не потрапили в короткий перелік. Як і англійська, якою у світі представлена либонь найбільша кількість наукової літератури.

Також багатьох українців незалежно від регіону проживання майже однаково цікавили серіал Гра престолів – від 95% (від пікового значення; станом на зараз, показники постійно змінюються) в Криму до 80 на Житомирщині та подагра – 93 в Запорізькій області та 77 на Хмельниччині. По всій Україні однаково прикута увага й до так званої «формули Штайнмайера» (100 на Харківщині, 84 на Рівненщині), Томоса (за винятком тимчасово окупованих територій) та шоу «Холостяк».

Хоч і з різною інтенсивністю українці з усіх куточків країни слідкують за російською естрадою та фільмами. Так серед «втрат» цього року перші два місця посідають російські виконавці: Юлія Началова та Децл. На третьому місці також росіянка – Алла Вебер. Проте навіть за допомогою гугла нам не вдалося з’ясувати, хто це така. Користується величезним попитом російський серіал «Полицейский с Рублёвки». Персона року після Зеленського – російська акторка Анастасія Заворотнюк.

Що нас роз’єднує?

Те що нас об’єднує – водночас і роз’єднує. Згадана вище співачка Юлія Началова (пишіть у коментарях, хто це, на вашу думку, така) хоч і посіла чільне місце в категорії «втрати», проте, якщо на Донбасі цікавість до неї максимальна (70-90), то на заході вона катастрофічно обвалюється – аж до нікчемних 23 на Тернопільщині, Рівненщині та Івано-Франківщині. Для порівняння, на батьківщині співачки увага до неї більш-менш рівномірна. Хіба що в Чечні 35 та в Інгушенії 38.

Очікувано персоною року став президент України Володимир Зеленський. На виборах він майже в усіх областях набрав більшість голосів, в гугл-трендах ситуація дещо схожа. Проте якщо на сході та півдні інтерес до нього зашкалює, то чим західніше, тим менше там ним цікавляться – геть до якихось 10 пунктів на Тернопільщині.

Або ж навпаки – щонайбільше зацікавлення (90-100) програмою «Право на владу» на заході та в центрі країни і майже цілковита байдужість (25-26) на тимчасово окупованих територіях. Та й решта східних областей не надто переймається цією програмою: Харківщина – 45, Одещина – 55, Запорізька область – 53 та інші.

Як ми вивели на чисту воду фейсбук-бота

UPD: Фейковий профіль уже заблоковано. Друзі, дякуємо вам, адже це вдалося зробити спільними зусиллями!

***

Знайомтеся – це фейсбук-бот Даша Гончарова. Вигаданий персонаж, завдання якого – дискредитація Верховної Ради та України загалом. В інформації «про себе» «Даша» вказала, що працює в пресслужбі українського Парламенту. “Зраду” поширили понад 2300 користувачів.

Як ми з’ясували, що «Даша» – це бот?

– Профіль зареєстровано всього три місяці тому. Перші дописи – це привітання з днем народження від інших інтернетботів. Потім цілковите затишшя. І лише з середини листопада з’являються політичні пости антиукраїнського змісту.

– «Даша» видає за свої фотографії світлини москвички Марі Тарасової, яка називає себе акторкою http://bit.ly/2PkN0Vf

– На порталі Верховної Ради не числиться особа з таким прізвищем http://bit.ly/38ayYOJ «Ніяка Даша Гончарова у нас не працює, – заявили нам у пресслужбі. – Ми знаємо про цей фейковий профіль. Бачили, в коментарях хтось сказав, що це фейк. Тож нічого не робимо у зв’язку з цим».

Її сторінка набула розголосу після того, як один із

користувачів розмістив скріни її дописів. У них вона висміює українську церкву, активістів Майдану та патріотів загалом. Натомість позитивно відгукується про російського президента та закликає дружити з країною-агресором.

Допис підхопили обурені українці – понад 2300 поширень, і сайти-сміттярки: «Сотрудница Верховной Рады топит за Россию и ненавидит активистов Майдана». Мало хто зауважив, що автор «викривального» посту – дуже схожий на бота: без власних фото, із придуманим іменем та зареєстрованим у жовтні аккаунтом.

Що робити, якщо виявили інтернет-бота?

– Поруч із кнопкою «Повідомлення» натисніть горизонтальні трикрапки. Оберіть «Надіслати запит на підтримку або скаргу на профіль». Виберіть проблему. Наприклад, «Видавання себе за іншу особу», «Фальшивий обліковий запис» або «Несправжнє ім’я». Ось тут відеоінструкція http://bit.ly/2OYy6oQ

– Щоб повідомити іншим користувачам про цю проблему, не поширюйте фейковий профіль – цим ви тільки додасте йому популярности. Ботам не важливо що саме ви пишете, для них головне – ваша реакція та увага. Наприклад, коли сайти поширили фейк про співробітницю, яка нібито топить за дружбу з Росією, «Даша» в одному зі своїх дописів тішилася такій увазі. Тому краще постити прінтскрін фальшивої сторінки з пояснювальним текстом.

Фейковий допис «Даші Гончарової» досі чинний і продовжує множити дописи антиукраїнського змісту. Якщо маєте час та бажання – можете поскаржитися на нього. https://www.facebook.com/profile.php?id=100040986587092

Не так давно ми розповідали про те, як працюють київські ботоферми. Журналіст-розслідувач Слідство.Інфо, працював ботом під прикриттям. Залишав стабільно по 300 коментарів за кілька годин. Скільки за це платять, як кажуть, кого підтримувати і кого мочити, скільки коштує один ботокоментар – усе це дивіться в розслідуванні «Я – бот» http://bit.ly/38f87AW

Дякуємо Nik Feysenko, що звернув увагу на цей фейк та зібрав частину аргументів??

P.S. Сьогодні з’явився ще один фейковий профіль. До того ж шахрайський – від імені військової журналістки Євгенії Подобної просили про допомогу http://bit.ly/36ePXxD „Я в тяжолом состоянии, прошу вас родные о помощи и праве на жизнь“, – писали зловмисники. Подобна вчасно помітила це і попередила своїх друзів і підписників не вестися на шахраїв. Уже за кілька хвилин фейковий профіль вдалося заблокувати.

Новий класифікатор втрат на фронті: що не так?

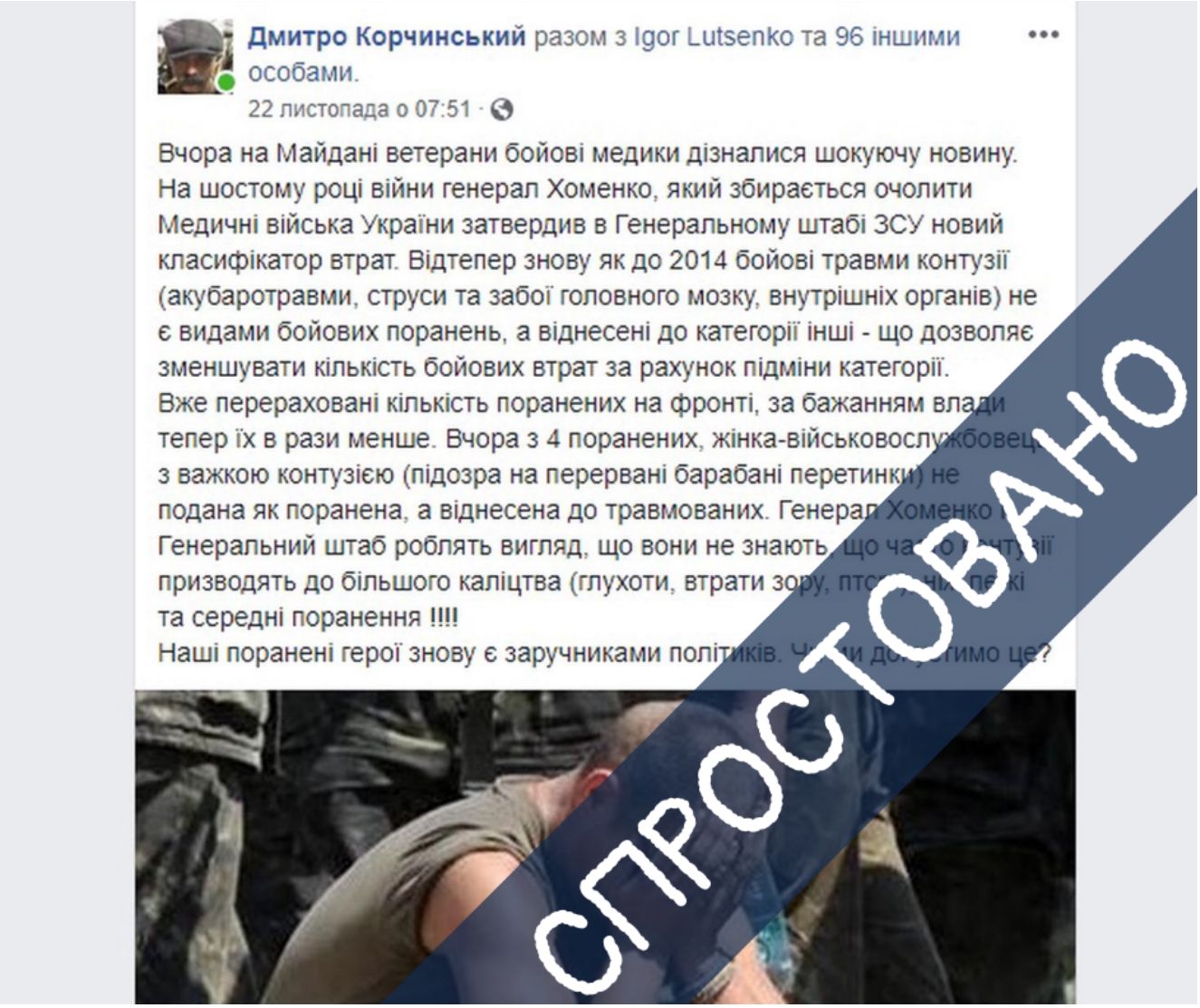
Пам’ятаєте, як нещодавно поширювали зраду, ніби-то Генштаб затвердив новий класифікатор втрат на фронті. Так, це правда. Але навколо цього почали розганяти нову зраду – мовляв, травми контузії більше не вважаються бойовими пораненнями. Отож, ми отримали від Міноборони документи, яких немає в Інтернеті, але навколо яких розганяли “все пропало”: Класифікатор втрат особового складу ЗСУ, Військовий стандарт 01.305.003 і навіть тимчасову інструкцію з кодифікації бойових уражень, небойових травм та захворювань.

Усі документи знаходяться тут: http://bit.ly/2OLFYKm Але не все так просто, читайте до кінця.

А тепер роз’яснимо, що трапилося.

Скандал почався з допису очільника партії «Братство» Дмитра Корчинського (дивіться зображення в коментарях). Його слова взяли на віру – кинулися цитувати численні ЗМІ, волонтери, активісти, пабліки в соцмережах. Ба більше – сам Корчинський

тегнув у своєму дописі близько ста людей – від громадських діячів до політиків.

Спростування Міноборони

Медична служба ЗСУ відкинула звинувачення. «Категорія «санітарні втрати» відноситься до бойових втрат особового складу. Це і втрати особового складу внаслідок поранень, бойового стресу, бойових ушкоджень (травмувань), впливу негативних факторів від зброї, яку застосував противник, у тому числі ушкодження вуха внаслідок контузії, акубаротравми» http://bit.ly/2rmcE3M

За інформацією Медслужби, це прописано в новому Класифікаторі втрат особового складу ЗСУ, затвердженого начальником Генштабу від 24 жовтня 2019 року.

У повсякденній діяльності Медслужба користується Військовим стандартом 01.305.003 «Класифікація бойових уражень, небойових травм та захворювань у ЗСУ» та «Тимчасовою інструкцією з кодифікації бойових уражень, небойових травм та захворювань у Збройних Силах України».

Ми не повірили на слово і звернулися з запитом до Міноборони і Медслужби ЗСУ зокрема з проханням надати нам документи, на які вони посилаються. Нас довго «футболили» з одного управління до іншого, довго не могли визначитися, хто за що відповідає і чи не секретна це часом інформація. З'ясувалося, що Медслужба, яка писала спростування, в очі не бачила нового Класифікатора, на який посилається. Принаймні на той час.

Зрештою на десятий день нам таки надіслали, як зазначено у листі, і новий Класифікатор втрат особового складу ЗСУ, і згаданий Військовий стандарт 01.305.003, і навіть тимчасову інструкцію з кодифікації бойових уражень, небойових травм та захворювань.
Усі документи знаходяться тут: http://bit.ly/2OLFYKm

Ми проаналізували отримані документи і ось що з'ясували:

– Класифікатора, на який посилається Медслужба в спростуванні, серед них немає. За нього видають геть інші документи. В прес-службі Міноборони на це розводять руками, мовляв, це все, що надали зверху.

– Стандарт затверджений 4 жовтня 2019 року начальником головного військового-медичного управління Олександром Кумедою. Тимчасова інструкція підписана директором військово-медичного департамента МОУ А.Вербою.

У жодному з наданих документів не згадується начальник Генштабу ЗСУ Руслан Хомчак, який ніби затверджував новий Класифікатор. Але і немає згадки про генерал-майора медичної служби Ігора Хоменка, на якого посилається Корчинський.

– Військовий стандарт, яким Медслужба користується в своїй

повсякденній діяльності, не є релевантним документом. У ньому є лише таблиця класифікації уражень за частиною тіла та характером – це ніяк не прив’язано до походження ураження.

Так, цього недостатньо, аби підтвердити спростування Медслужби, але достатньо, аби поставити під сумнів слова розповсюдника «зради» – Корчинського.

У своєму дописі він пише: «Відтепер травми контузії (акубаротравми, струси та забої головного мозку, внутрішніх органів) не є видами бойових поранень, а віднесені до категорії ІНШІ – що дозволяє зменшувати кількість бойових втрат за рахунок підміни категорії».

У тимчасовій інструкції є таблиці для кодування обставин, причин і походження ураження. Так, ці таблички знову-таки одна до одної не прив’язані. Але ніде не сказано, що, наприклад, контузії, мають кодуватися як «інші» за походженням. Ба більше – в таблиці за походженням лише три пункти: бойове ураження, небойова травма та захворювання. Груп «інші» там взагалі немає. Можливо, вони згадуються в інших документах, які нам, за невідомих причин в Міноборони не захотіли показувати.

Сьогодні ми надіслали в Міноборони ще один запит із проханням надіслати чинний Класифікатор. Щойно отримаємо нову інформацію, ми доповнимо нею цей текст.

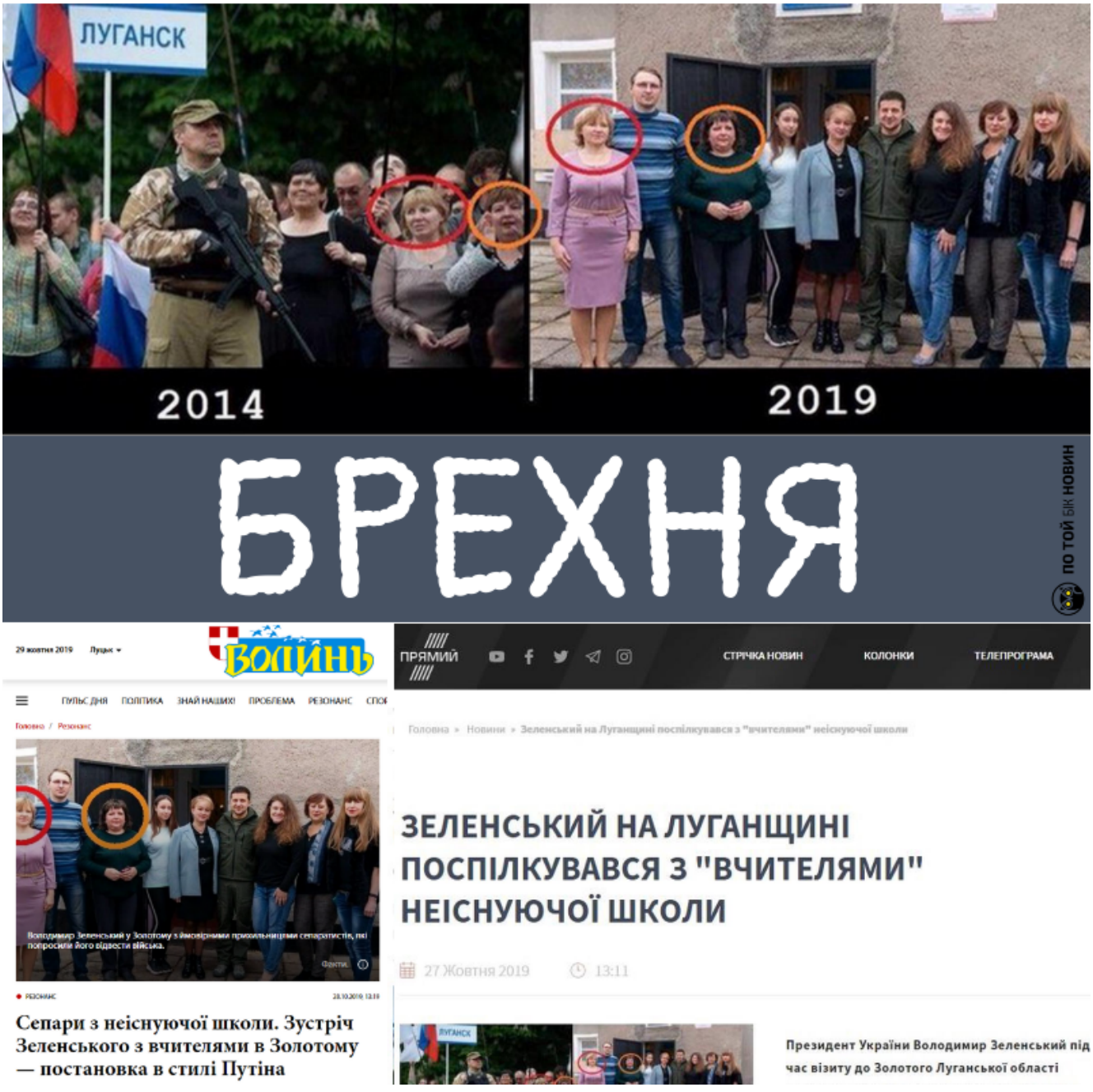
Як журналісти заплямували вчителів із Луганщини

Скільки можна постити фейки? Це буде історія про десятки медіа та фейсбук-користувачів, яким політичні погляди затьмарили розум і вони поширили брехню. Тут будуть і провідні канали, і

відомі блогери, і факапи журналістів.

Зізнавайтеся: хто поширював зраду про те, що Зеленський зустрічався з вчителями неіснуючої школи?

Це брехня!

Розбираємо по пунктах

Перше. Школа існує. В країні зараз відбувається реформа освіти – саме тому у регіонах відбулася реорганізація навчальних закладів: як наслідок виникли опорні школи (як основні) та їхні філії (тобто, заклади, які юридично знаходяться у

підпорядкуванні опорних). Саме тому у 2017 році є сотні записів про ліквідацію шкіл (а насправді, вони перейшли у статус філії). Більше про опорні школи і філії читайте тут http://bit.ly/2q42vb7 А ось тут ви знайдете записи в Державній інформаційній системі освіти дані про школу http://bit.ly/2pkEr3O Повна назва навчального закладу «Золотівська філія I-II ступенів № 7 опорного навчального закладу „Золотівська загальноосвітня школа I-III ступенів №5 Попаснянської районної ради Луганської області».

Друге. Вчителі – справжні, вони ніякі не актори. Ми поспілкувалися із директором школи Галиною Єремєєвою, яка працює в навчальному закладі уже 31 рік. Вона підтвердила, що обидві вчительки, яких соцмережі і медіа назвали актрисами, таки вчителі, які багато років працюють у школі. Одна із них – це фахівець із обслуговування будівлі та вчитель трудового навчання Світлана Анатолівна Григор. Інша – Світлана Вікторівна Бурлакова, вчитель географії. Вони працюють у цій школі 26 і 10 років відповідно.

Перед тим, як спілкуватися із директоркою, ми повністю вивчили її сторінку у фейсбуці, усіх її друзів і знайшли практично всіх вчителів із фото. Сторінки справжні, створені задовго до зустрічі. Фото небагато, але вони є і дають чітке розуміння: ці дві вчительки не мають нічого спільного із тими, хто був на мітингу ЛНР у 2014 році.

Не даємо лінки на них, оскільки вважаємо це втручанням в особисте життя. Хочете – знайдете самі (усі вихідні дані ми уже вказали). Ближче до вечора отримаємо фото колективу, де є ці вчителі, і доповнимо матеріал. До речі, минулого року учні із Житомирської школи писали листи і збирали подарунки учням із цієї школи у Золотому. Про це зняли сюжет журналісти 5 каналу і тут – та ж директор Галина Єремєєва дає коментар. http://bit.ly/2pWOxIm

Ми також поспілкувалися із волонтерами та людьми, які особисто знають вчителів, а також їздять до цієї школи. І тут можемо

багато чого розповісти, адже саме волонтери почали роз’яснювати, що це не фейк. http://bit.ly/348Tqwx

Ще один аргумент: Голова Луганської ОДА, Сергій Гайдай запрошує усіх охочих на екскурсію до «неіснуючої» школи http://bit.ly/32W0KLU Також він надав офіційну інформацію про цю школу http://bit.ly/2pmkjyq

Якщо ви думаєте, що це все, то ні. Обозреватель і ще низка ресурсів у своїх матеріалах пишуть спростування, а наприкінці поширюють брехню: «Вскоре украинский волонтер Тим Златкин сообщил, что ему удалось получить паспортные данные некоторых из участников встречи с президентом. Выяснилось, что учителя являются гражданами РФ». До речі, пост самого Златкіна у фб набрав понад 11 тисяч реакцій та майже 7 тисяч репостів. УВАГА! У пості нема жодного слова ні про вчителів, ні про цю ситуацію. Просто медіа і фейсбук-мешканці видали бажане за дійсне http://bit.ly/32X1wIm

Ми поспілкувалися із Tim Zlatkin, який пояснив нам, що інформація стосується «активістів з російськими паспортами», які говорили про «важливість розведення військ» ще 7 жовтня на мітингу у Золотому. Саме з того часу він і займався тими провокаторами. Не будемо спойлерити – найближчими днями волонтер та блогер напише статтю для наших колег із InformNapalm.

Хочеться сказати ще багато чого, але давайте спочатку думати, тоді поширювати інформацію. Спочатку аналізувати і дивитися, як і хто це розганяє, а тоді робити висновки. Звертати увагу на першоджерела, а не на їх трактування іншими особами. Бо десятки медіа замість того, щоб перевірити інформацію із соцмереж, взяли і опублікували її…

P.S. Ну і хоч трохи треба дивитися на фото, на деталі у зовнішності людей перед тим, як поширювати всілякі нісенітниці.

Чи можна з’єднати Чорне та Балтійське море?

Схоже, кожен український політик, який себе поважає, хоче мати іграшку на кілька мільярдів євро?

Новий прем’єр-міністр Олексій Гончарук уже озвучив свою амбітну «хотілку» – український уряд розглядає можливість побудови водного шляху між Чорним і Балтійським морями http://bit.ly/2lXO46o

Цей грандіозний проєкт передбачає створення водного шляху завдовжки понад 2000 км через річки Вісла, Західний Буг, Прип’ять і Дніпро. Крім України в його реалізації можуть взяти участь Польща та Білорусь. Але з ними ще треба домовитися.

«Це абсолютно реально. Ми вже почали це робити», – запевнив очільник українського уряду.

Що ж, ніхто його за язика не тягнув. За роз’ясненнями, наскільки реалістичний цей проєкт, ми звернулися до експерта з транспортної інфраструктури Олександра Кави. Ще в далекому 2014 році він, як делегат України, брав участь у обговоренні техніко-економічного обґрунтування цього проєкту.

Разом з польськими парламентарями та представниками транспортних установ країн-учасниць було оцінено вартість проєкту – 12,7 мільярдів євро. З них 94,5% мали бути інвертовані в польську ділянку маршруту, оскільки річка Західний Буг там не судноплавна.

Для розуміння, наскільки велика ця сума, експерт наводить кошторис робіт із розширення Панамського каналу та будівництва

шлюзів (відкрито в червні 2016 року). Загальна сума інвестицій тоді склала «всього» $5,25 млрд.

«Час проходження судна по всьому маршруту становить 14 діб. І це при тому що контейнерні потяги від кордону Китай-Казахстан до кордону Білорусь-Польща йдуть шість діб. Висновок – проєкт ніколи не окупиться, – переконаний Кава.

Зрештою проєкт тоді визнали цікавим для вантажоперевезень за умови надходження коштів на втілення http://bit.ly/2kDLCC7 Однак польський уряд ніколи не висловлював готовність фінансувати його з держбюджету – непідйомна сума. А без польської ділянки маршрут функціонувати не може.

Польський уряд ще не раз піднімав це питання, але завжди намагався залучити грантові кошти ЄС. Однак ЄС завжди відмовлявся від участі серед іншого через дорожнечу.

Ба більше – Євросоюз не включив цей проєкт в перелік TEN-T – мережу пріоритетних транспортних коридорів ЄС, розвиток і модернізація яких фінансується за рахунок грантових коштів.

«Це означає, що проект взагалі навряд чи буде колись реалізований», – каже експерт.

Екологічні наслідки:

Будь-які роботи з побудови водного шляху E-40, впевнений Кава, несуть екологічну загрозу для всієї екосистеми Західного Бугу. Це пов’язано з тим, що річку необхідно буде заглибити і розширити на майже двохсоткілометровій ділянці.

Екологи непокояться, що новий транспортний коридор зашкодить екосистемі Прип’яті http://bit.ly/2mfulzm E40 має пройти посередині 11 білоруських заповідників і може зруйнувати цілі екосистеми. Голова білоруської екологічної групи «Багна» Констянтин Чекало висловлює протест проти водного шляху http://bit.ly/2kmXN67 І навіть разом з однодумцями

запустив публічну кампанію:

«Розробники проєкту припускають, що E40 стане новим торговим шляхом між портами Балтії та Чорного моря, залучить інвестиції до регіону та створить нові робочі місця. Ми, екологічна коаліція, вважаємо, що проєкт непродуманий, економічно неефективний, а будівництво E40 стане катастрофою як для унікального регіону Білоруського Полісся, так і для низки цінних природних територій Польщі та України» https://stope40.org/en

Раніше:

Це вже не вперше українські політики планують настільки масштабні й дороговартісні проєкти. Так позаминулого року колишній міністр інфраструктури України Володимир Омелян цілком серйозно планував у найближчі п’ять років побудувати ділянку швидкісних вакуумних потягів Hyperloop, яка з’єднає… Балтику та Чорне море! http://bit.ly/2kfny8a Намолене місце чи що? Здається, у них там в Кабміні пороблено.

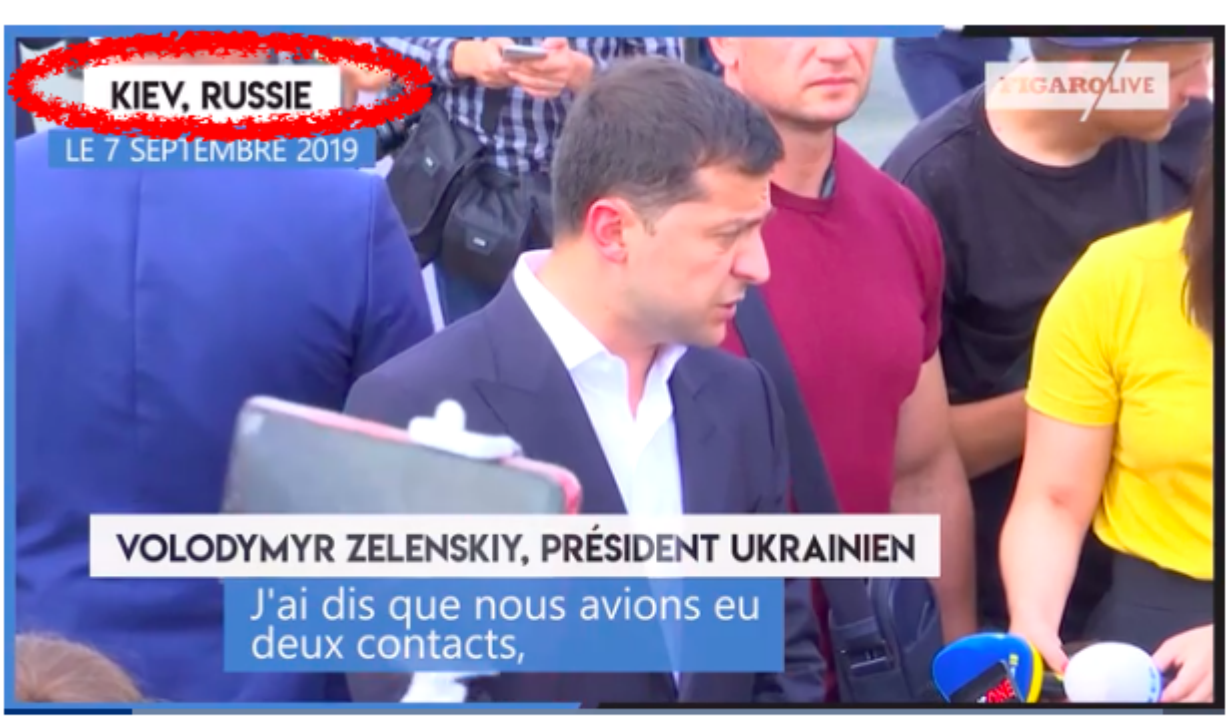
Ще раніше, у 2005 році тодішній міністр транспорту і зв’язку Євген Червоненко обіцяв журналістам побудувати в Україні трасу «Формули-1». За його словами, організатори перегонів обрали для цього дорогу в Криму. Вже нібито йшли перемовини про фінансування та графік будівництва http://bit.ly/2lQJaIE Любив поговорити на цю тему і покійний Віктор Янукович-молодший. Правда, далі слів справа так і не пішла http://bit.ly/2kNhq7w

---

Як французька газета

протитрувала Київ Росією

Київ за версією французів – то Росія. І це, на жаль, не фейк (в кращому разі – помилка газети через неуважність).

В українській фб-спільноті «И так поймут!» помітили, що французька газета Lefigaro підписала місце обміну полоненими між Україною та Росією – «Kiev, Russie».
«Спершу вони кажуть „какая разніца Kiev чи Kyiv“, а потім французи пишуть, що то Расєя», – обурюється в дописі спільноти Петро Волинський http://bit.ly/2m7K1Vz

Ми теж подумали, що це фотофейк, але перевірили інформацію – зайшли на сторінку цієї самої статті під назвою: «Обмін полоненими між Україною та Росією: “перший крок” до “закінчення цієї жахливої війни” (Зеленський)». Якщо увімкнути відео, то дійсно на перших секундах у лівому верхньому кутку побачимо напис «Kiev, Russie» http://bit.ly/2lLtTbN
Можете перевірити самі.

Що це? Переконання журналістів чи банальна одруківка та неуважність? Ми сподіваємося, що це все ж таки прорахунок

газети.

Оновлення! Минуло чотири години з миті, як ми написали про «зраду» французьких журналістів. А видання, знаєте, що зробило? Ні, не внесло корективи, не вибачилося, а просто…видалило публікацію.

Тепер посилання, яке вело до статті, пересилає на головну сторінку Lefigaro. Єдине, що нам поки вдалося знайти про обмін полоненими між Україною та Росією – це ось це відео http://bit.ly/2lGrIXf за новою адресою.

Ми вважаємо, що не коректно просто видаляти статтю. В таких випадках видання мусить давати спростування і приносити вибачення. Принаймні, якщо воно цінує свою репутацію. Але хай там як, наші зусилля не були марними. Дякуємо за підтримку!
***

P.S. Ми залишили під цим відео коментар англійською та французькою мовами: «Шановні журналісти! Виправте „Kiev, Russie“ на „Київ, Україна“ Дякуємо». Його зареєстрували для модерації. Якщо коментар відповідає статуту газети, його опублікують. Доєднуйтесь і ви – так буде більше шансів, що наше спільне збентеження буде поміченим.

Про обмін 1 ізраїльського солдата на 1027 ув’язнених палестинців

Маємо кілька запитів про обмін військовими та історичні факти. Зокрема, про те, що часто траплялися випадки, коли одну людину міняли на тисячі полонених.

Ні, це не так. Такий обмін був всього один раз в історії: в Ізраїлі у 2011 році. Тоді одного ізраїльського солдата Гілада Шаліта обміняли на 1027 ув’язнених палестинців (для ізраїльтян вони терористи). На фото ви бачите саме цього солдата.

Чому такий обмін і як відреагувало суспільство (спойлер – неоднозначно).

Гілад Шаліт – перший ізраїльський солдат, якого захопили палестинці з 1994 року. Цей випадок трапився у червні 2006 року. https://bbc.in/2m5NuUt

У грудні цього ж року у переговорному процесі палестинці озвучили іну обміну: 1000 їхніх в’язнів за одного Шаліта.

Процес переговорів тривав 5 років.

В коментарях часто пишуть, що усе населення Ізраїлю підтримало цю угоду. Насправді, ні.

У 2011 році, коли досягли домовленностей між Хамасом

(терористичним угрупуванням палестинців, яке захопило Шаліта) та Ізраїлем, відбулося голосування у Кабінеті міністрів Ізраїлю. 26 міністрів підтримали угоду про обмін, а три проголосували проти. http://bit.ly/2lAPRhL

🔹 Категорично проти виступили родичі тих, хто загинув внаслідок дій палестинців, яких збиралися обміняти на Шаліта. http://bit.ly/2lBUpEL

🔹 Ізраїльський аналітик Дан Шуефтан назвав можливу угоду про обмін „найбільшою істотною перемогою тероризму, яку Ізраїль зробив можливою з моменту свого створення“ http://bit.ly/2k90Qi8

🔹 Даніель Бар-Тал, професор політичної психології університету Тель-Авів зауважував: „Тут ми бачимо основні дилеми між індивідом і колективом, і ми бачимо, що жертва виявляється проти жертви. Одна сторона каже, що його потрібно повернути будь-якою ціною. Але сім’ї загиблих під час терористичних атак та люди, поранені під час цих атак, теж є жертвами, і вони кажуть, що вбивцям не слід платити ціну. Це справді дилема, тому що жодна сторона не є правильною, і жодна сторона не є правою“.

🔹 Результати опитувань щодо підтримки звільнення Шаліта. У статті CNN ми знайшли дані про 50% підтримки таких умов обміну і 48% проти (але, на жаль, не змогли знайти їх першоджерела — як не як пройшло 8 років). https://cnn.it/2lCESEE

🔹 Ще одне опитування говорить, що обмін на таких умовах підтримало 79% ізраїльтян. 14% сказали „ні“. http://bit.ly/2lFKzBB

🔹 Цікаво, що 49% ізраїльтян сказали, що Нетаньяху прийняв рішення про такий обмін під тиском громадськості та уваги до цього питання.

Ще одна історія про наслідки обміну.

У жовтні 2011 року родина Соломона Лібмана (якого вбили два палестинці, яких Ізраїль серед інших віддав за Шаліта), оголосила про потенційну фінансову винагороду у розмірі 100 000 доларів за кожного. У відповідь на цю заяву саудівський священнослужитель та проповідник шейх Авад аль-Карані запропонував фінансову винагороду у розмірі 100 000 доларів за кожного, кому вдасться викрасти ізраїльського солдата, якого замінять на більшу кількість палестинських в'язнів. Принц Саудівської Республіки Халед бен Талал заявив, що він вирішив проявити солідарність з Аль-Карані запропонував фінансову винагороду в розмірі 900 000 доларів тим, хто зуміє викрасти більше ізраїльських солдат. Тобто, за викрадення одного ізраїльського солдата оголосили винагороду в мільйон доларів. https://reut.rs/2lKnoGb

У липні 2015 року ізраїльські джерела новин підрахували, що шість ізраїльтян загинули в інцидентах, пов'язаних із ув'язненими, яких звільнили за угодою „Шаліт". Багато з тих, кого обміняли повернулися до своєї діяльності та приєдналися до керівництва Хамасу.

Також The Guardian процитував лідерку опозиції Ципору Лівні: „Ціна, яку Ізраїль заплатив за звільнення полоненого солдата Гілада Шаліта, була занадто високою і в результаті зміцнила Хамас, надавши ісламістській організації легітимність".

Перед цим командувач військовим крилом Хамасу Ахмед Джабарі заявив, що організація зробить подальші кроки для викрадення ізраїльських солдатів для їх використання в якості торгових фішок, щоб звільнити палестинських в'язнів.

UPD: ще один аспект теми описав Олександр Нойнець тут https://www.facebook.com/100010578281118/posts/9335528703406647?sfns=mo

Більше читайте тут: http://bit.ly/2kAFrym та тут https://cnn.it/2lCESEE